

Societat | | Actualitzat el 20/11/2019 a les 07:00

?Diomcoop: de la «manta» a la confecció de roba de moda

La marca Diambaar i Alencop són encara l'excepció en un sector cooperatiu on només el 4% dels treballadors són d'origen migrat

En Masek, costurer del taller de confecció de Diambaar, marca de roba de la cooperativa Diomcoop | Diambaar

La cooperativa Diomcoop (<https://docs.google.com/document/d/1IB6M-L6ZtLgAug5DD1lxrs06gQirYEvFTwKSJkhLjDo/edit>) va resultar guanyadora de l'últim Premi Benet Vigo que concedeix la Fundació Roca Galès en reconeixement a la tasca de persones, entitats i empreses pels seus projectes en favor del benestar social. Diomcoop també ha estat un dels projectes Singulars escollits en l'última edició del Programa d'Economia Social (<http://aracoop.coop/projectes-singulars/>) del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat.

[nointext]

El projecte escollit consisteix a estructurar un taller tèxtil per a la producció de roba pròpia i de tercers a partir de la formació tècnica de 10 persones migrades dedicades a la venda ambulat no autoritzada, i la posterior incorporació de cinc més com a sòcies de la cooperativa, per possibilitar-ne la regularització.

I és que Diomcoop és una cooperativa d'iniciativa social formada per persones dedicades anteriorment a la venda ambulat no autoritzada i que vol donar una resposta de forma sostenible i duradora a les necessitats d'inclusió social, laboral i relacional de persones migrades en situació de vulnerabilitat.

V?deo: 307016655

La cooperativa, nascuda el març de 2017, té per objectiu principal generar una activitat econòmica de producció, venda i servei, que afavoreixi l'ocupació d'aquestes persones, però també facilitar la cobertura de necessitats i drets bàsics dels participants en el projecte, inclosa la formació per al desenvolupament personal i professional.

La confecció de peces de roba a través de la seva marca Diambaar (<https://diambaar.com/>), i posterior comercialització, és l'activitat més coneguda de Diomcoop, tot i que no l'única. També s'ofereixen serveis logístics de suport a la venda ambulants autoritzada de persones en situació vulnerable, o serveis de dinamització cultural i de divulgació de l'economia social i de la xarxa comunitària en espais de venda ambulants. Així mateix s'estan promovent iniciatives comercials noves dins la cooperativa, com la fusteria, la gastronomia africana i del món, la neteja especialitzada o la dinamització comercial i promoció artística i musical.

El nom de Diomcoop té l'origen en la paraula Djom, que en wòlof, la llengua que es parla al Senegal i Gàmbia, significa una filosofia de vida que aporta força interior, coratge i dignitat. Per la seva part, Diambaar en wòlof significa valent.

Venda de roba de Diambaar, la marca de roba de la cooperativa Diomcoop a l'última Fira d'Economia Solidària de Catalunya. Foto: Bruna SCCL / XES

Segons expliquen, els dissenys singulars de Diambaar pretenen combinar els colors de les teles de l'Àfrica negra, on han nascut i crescut la majoria dels cooperativistes de Diomcoop, amb l'estil cosmopolita de la seva ciutat d'adopció, Barcelona.

Se senten part de la filosofia de l'*slow fashion*, ?perquè ens agrada fer les coses bé, cuidant les persones i els processos, anar pas a pas abans que anar amb presses?, elaborant cada peça i cada complement amb un procés artesanal i de fabricació pròpia al seu taller de Barcelona. Les

teles les compren a Àfrica i la producció la fan a Barcelona, oferint un pagament i un tracte just als seus proveïdors.

Foto de grup de la cooperativa Diomcoop. Foto: Diomcoop

Alencop, la cooperativa de recollida i tractament de ferralla

Alencop és una altra cooperativa d'iniciativa social (<http://alencop.coop/>) creada el 2015 per donar resposta a un problema de recollida i tractament de residus als entorns urbans, i per garantir les condicions de vida digna d'un col·lectiu en situació de vulnerabilitat. I és que Alencop va orientat a donar una sortida laboral a persones subsaharianes usuàries de l'Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars de Barcelona. Va començar involucrant 15 persones sòcies treballadores, i ara ja en són una trentena.

El projecte neix amb una triple dimensió: ambiental, davant la doble oportunitat de desenvolupar un servei públic de recollida a domicili de ferralla únic a l'Estat, i d'incorporar al circuit formal activitat del sector informal; social, davant la necessitat de dignificar, professionalitzar i empoderar un col·lectiu vulnerable, o comunitària, davant la demanda i mobilització del teixit social per trobar una solució al desallotjament dels assentaments irregulars del barri de Sant Martí de Barcelona.

Alencop ocupa des del 2018 una nau de 750 metres quadrats al polígon del Bon Pastor, al districte barceloní de Sant Andreu. Més enllà de l'activitat inicial de recollida i correcta gestió de ferralla la cooperativa, coincidint amb el trasllat a la nova nau, va incorporar un nou servei de recollida, reparació i reutilització d'aparells elèctrics i electrònics.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=WSJnvtSyvLc>

Només un 4% de socis treballadors de cooperatives són d'origen divers

Però casos com els de Diomcoop o Alencop, que ocupen bàsicament a persones migrades, continuen sent l'excepció que confirma la regla i que ratifiquen les dades: només el 4% dels socis treballadors de cooperatives a Catalunya són persones d'origen divers. Les causes d'aquest fet són múltiples i les xifres demostren que hi ha camp per a revertir-ne la situació però, al mateix temps, l'entorn cooperatiu té pendent convertir en punta de llança el que actualment és una mancança.

A Catalunya hi ha poques experiències vinculades a l'economia social i solidària liderades per persones migrades, col·lectius que sovint viuen amb dificultats socioeconòmiques importants. Són els grups de població que més han patit els efectes de la crisi econòmica i, a més, han de fer front al laberint burocràtic quotidià. I és que regularitzar la situació de permanència al país és un procés molt llarg que sol relegar les persones migrades als segments del mercat laboral més precaritzats.

Segons dades de l'Idescat, la població estrangera que vivia a Catalunya l'any 2018 era de 1.082.099 persones, és a dir, el 14,35%. Tot i així, aquesta xifra és superior si hi afegim les persones que es veuen obligades a viure en situació irregular, els milers de persones a qui la llei d'estrangeria nega la seva condició de ciutadania i que no recull l'estadística oficial. Experiències com les de l'Associació MigrESS (<https://twitter.com/migressbcna?lang=ca>) tracen un camí per trencar unes barreres que, sovint, són massa altes.

Una de les activitats de l'Associació MigrESS. Foto: Coòpolis

La Llei d'Estrangeria en el punt de mira

Luz Helena Ramírez Hache, membre de l'Associació MigrESS i coordinadora del Cercle de Migracions de Coòpolis (<https://bcn.coop/migracoop/>), l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona, afirma que la llei d'estrangeria sempre està present. Per exemple, una cooperativa necessita tots els

socis a jornada completa per incorporar una persona migrant sense papers. I això implica el procés d'arrelament social, acreditar que fa més de tres anys que vius aquí, que estàs empadronat, el curs de català, els mitjans econòmics...?

És per això, entre d'altres, que treballen en ?una ruta jurídica adreçada a les entitats perquè el teixit local no coneix el viacrucis que per a les persones migrades suposa, simplement, aconseguir una cita?. Per tal que les entitats puguin proposar un contracte, ?hem dissenyat una guia juntament amb els advocats: oferta de treball solidari com a aposta política. Que les entitats s'adonin d'aquesta situació?.

MigrESS va néixer fa tres anys a Barcelona quan un grup de persones d'origen divers es van trobar al Postgrau d'Economia Social i Solidària (<http://www.formacio.coop/>) organitzat per la XES i la cooperativa La Ciutat Invisible. Allà, dues noies colombianes i dos nois del sindicat de maners van presentar un treball que qüestionava la nul·la participació de persones d'origen divers dins el teixit de l'economia social i solidària.

Aquest petit treball es va ampliar fins a convertir-se en un estudi pendent de publicar-se que va localitzar les esquerdes que limiten la incorporacions de persones migrades en aquests projectes. Ara, MigrESS s'ha convertit en un referent a l'Estat i a nivell europeu per les seves tasques d'acompanyament a persones migrades, a qui transmeten els seus coneixements i amb qui, per experiència, comparteixen afinitat.

Activitat de coneixement de l'entorn organitzada des de Món Banyoles. Foto: Món Banyoles

Món Banyoles: ?Coexistim però no convivim?

És el cas de Món Banyoles (<https://monbanyoles.wordpress.com/>) que, entre les seves activitats, té un projecte de crear una cooperativa i obrir una cafeteria-restaurant gestionada per veïnes de

la població. ¿Ens preocupa que a Banyoles, tot i no haver-hi conflicte, tampoc hi ha convivència. Simplement tenim bombolles aïllades segons la llengua, la religió, el lloc d'origen... Coexistim però no convivim?.

Anna Quintanas, membre de Món Banyoles, recorda com va néixer el projecte: ¿A Banyoles hi havia associacions de dones però dividides en diverses entitats en funció del lloc d'origen o d'altres qüestions que les identificava, i en aquest context, el nostre objectiu era el de fer una associació de dones de Banyoles sense més adjectius. Simplement format per banyolines amb l'objectiu de trencar aquestes bombolles?.

Quintanas també denuncia les conseqüències directes de la llei d'estrangeria: ¿La gent no s'imagina les dificultats administratives sobrevingudes que tenen. Perquè si ja de per sí el nivell d'atur és més alt en les dones, en el cas de dones migrades, s'accentua?.

Foto de grup de les dones que participen de Món Banyoles. Foto: Món Banyoles

Autocrítica i crítica

Però espolsar-se les culpes resultaria contraproduent ja que ¿l'únic obstacle que avui dia tenim les persones migrades per formar part d'una cooperativa no és només la llei d'estrangeria?, sosté Luz Helena Ramírez. ¿Cal revisar les pràctiques de les mateixes organitzacions i la forma en què aborden la diversitat. I després, construir col·lectivament estratègies que permetin superar els obstacles per fer una economia transformadora a l'abast de totes les persones?.

Luz Helena Ramírez demana directament a l'economia social i solidària ¿revisar els seus principis?. ¿El feminisme fa temps que s'ha incorporat i ara caldria fer el mateix amb l'antiracisme. Està clar que la xarxa de persones que configuren aquest món són antiracistes però hem d'anar més enllà. És que només un 4% dels socis treballadors de cooperatives són d'origen

divers i el 2% són persones racialitzades! Quan aixeques la catifa veus això i aquest és el repte, canviar-ho?, afegeix. Així doncs, per una banda hi ha la derogació de la llei d'estrangeria com a objectiu prioritari però, al mateix temps, es fa evident que calen mesures per enfortir el sector com són la generació de llocs de treball de qualitat focalitzats en les persones migrades.

Gravació d'una de les activitats de l'Associació MigrESS. Foto: Coòpolis

Si la llei d'estrangeria és el mur que no permet avançar, i obrir el sector a les persones d'origen divers és el repte, cal saber també quina és la dimensió del camp d'actuació. I en aquest sentit, d'espai n'hi ha. Ara tenim un munt d'iniciatives que estan demanant acompanyament?, ressaltava Luz Helena Ramírez. Hem de transformar la radiografia de només un 4% de treballadors d'origen divers i un 2% de racialitzades, aconseguir que aquestes iniciatives puguin entrar al mercat. I això que només estem parlant de Barcelona! Hem d'anar més enllà de Barcelona, fixa't a Lleida on hi ha un munt de temporers...?.

De projectes que s'estan gestant n'hi ha i d'exemples a seguir, també. No només en el cas de Món Banyoles, de les pioneres de Mujeres Pa'lante (<http://www.cooperativamujerespalante.org/>), o les experiències ja citades d'Alencop i Diomcoop. També s'està fent feina en intervenció antiracista des de t.i.c.t.a.c. (<http://www.intervencionesdecoloniales.org/>); en traducció i continguts des de Colectivas, o també a Barcelona, els mexicans Ultramarinos (<https://www.ultramarinos.net/>), un contenidor d'idees obert a noves propostes que neix en format cooperativa perquè creiem que la diversitat d'idees ens enriqueix i ens fa créixer?.

A Manresa, mentrestant, l'Escola Popular comença a fer-se gran i, a més, hi ha experiències col·lectives que permeten agrupar idees, problemes, entrebancs i sensibilitats; el passat 8 de juny es va celebrar al recinte de Can Batlló, a Barcelona, la primera Fira d'Economia Migrant Solidària i Diversa (<https://bcn.coop/firaESSmigrant/>).

V?deo: 342231858

L'experiència de MigreSS va sorgir de les limitacions del propi sistema que els oferia dues perspectives, o bé l'emprenedoria individual o bé la inserció sociolaboral. ?En aquesta segona no ens sentíem gens còmodes perquè està adreçada a col·lectius de persones amb dificultats motores o de contextos socials complexes. Vam plantejar que l'economia social i solidària es converteixi en una tercera via per desenvolupar iniciatives econòmiques per a persones migrants. En els nostres països d'origen ja n'hi ha moltes i això ens pot enriquir a tots?.

Acollim.coop: resposta des del cooperativisme a l'arribada de joves migrants sols

Un altre repte que s'afronta des del cooperativisme és el de donar una resposta a l'arribada d'adolescents i joves que migren sols. En aquest sentit aquest any 2019 ha nascut Acollim.coop (<https://www.cooperativest treball.coop/suport/recursos/estrategia-acollimcoop-0>) , un projecte de la sectorial d'Iniciativa Social de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya. La iniciativa aspira a dibuixar una estratègia global que, des del cooperativisme, contribueixi a la integració social i laboral d'aquests joves.

Més de 30 cooperatives d'iniciativa social, algunes de les quals ja estan treballant amb aquest col·lectiu des de fa temps, van participar el 18 de juliol passat a la Lleialtat Santsenca de Barcelona a la primera convocatòria d'Acollim.coop. Allà s'hi va començar a posar fil a l'agulla a l'entorn de set eixos: habitatge, orientació i formació al projecte de vida, treball i inserció laboral, assistència jurídica i legal, cohesió i circulació social, acompanyament terapèutic i articulació de l'estratègia.

[noticia]190633[/noticia]

[noticia]188918[/noticia]

[noticia]186872[/noticia]

[noticia]184740[/noticia]

[noticia]184137[/noticia]